

Slovenian Business & Research Association

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje Bruselj

B I L T E N

Letnik VII, številka 10

oktober 2006

Ustanovni člani SGRZ:

Gospodarska zbornica Slovenije; Univerza v Ljubljani; Univerza v Mariboru; Inštitut Jožef Stefan; Zadružna zveza Slovenije; s *finančno podporo Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.*

Pridruženi člani SGRZ:

Krka d.d. Novo mesto; Nova Ljubljanska banka; Obrtna zbornica Slovenije; Luka Koper; Zavarovalno združenje Slovenije; Lek d.d.; Sava d.d.; Riko d.d., Primorska univerza, Mestna občina Ljubljana, Mestna občina Maribor; Mestna občina Novo mesto; Mestna občina Nova Gorica, Holdinška družba Istrabenz d.d.; DDC svetovanje, inženiring d.o.o., Perutnina d.d., Niko transport, d.o.o.

Sedež SGRZ: 6, Av. Lloyd George, B-1000 Bruxelles, Belgija. *Tel: 32 2 645 19 10, Fax: 32 2 645 19 17*

Ureja: dr. Boris Cizelj, direktor SGRZ

Redakcija Biltena je bila zaključena 13. oktobra 2006.

UVODNIK

Tema tega meseca je prav gotovo še ena zgodovinska, širitev integracije, šesta po vrsti. Tej temi namenimo tudi prostor med prilogami. Odločitev o sprejemu Bolgarije in Romunije med članice je bila sprejeta dobre tri mesece pred dejanskim vstopom dveh držav, ki si na mnogih področjih še ne moreta oddahnuti kot bi si, če bi bila ocena ugodnejša. O vsebini pripomb Komisije poročamo med rednimi rubrikami Biltena.

Širitev pa je spet oživila debato o absorpcijski sposobnosti Unije, v kateri se državljani vse pogosteje sprašujejo – kje so končne meje EU? Turki so po njihovem mnenju čedalje manj zaželeni, kar v nekaterih državah članicah (Francija) postavlja vse bolj na glas. Tudi Nemčija, ki bo naslednje leto v vlogi predsedujoče, zastopa mnenje, da si mora Unija pred nadaljnjimi širitvami oddahnuti in združiti vrste (sprejeti ustavo). In kaj to pomeni za našo upajočo sosedo Hrvaško, ki si na diplomatski ravni v preteklem mesecu intenzivno prizadeva zbuditi pozornost z napovedmi vstopa do leta 2010?

Ob priložnosti vsakokratne širitve so nujne še debate o delovni sili oziroma zagotavljanju (ali ne) njenega prostega pretoka. Tudi Slovenija o romunskih in bolgarskih delavcih še ni sprejela stališča. Vlada zagotavlja, da je za to še dovolj časa do januarja prihodnje leto.

Večina novih držav članic EU namerava s 1. januarjem 2007 odpreti svoje trge delovne sile za delavce iz obeh pristopnic. Da se nove države članice temu stališču niso vehementno pridružile,

pa lahko kaže na upadli duh vzhodnoevropske solidarnosti. Med novinkami je doslej odprtje svojega trga dela napovedala le Estonija, različni viri pa poročajo, da se bodo tako odločile tudi Latvija, Litva, Poljska in Češka.

Na zakonodajnem področju se v času finskega predsedovanja, ki se je tiho prevesilo v drugo polovico, očitno ne bo zgodilo nič pretresljivega. Sprejemanju direktiv o kemikalijah in o storitvah ni videti konca. Do zadnje faze zakonodajnega postopka bomo lahko spremljali zasuke, saj so interesi resnično močni na straneh vseh deležnikov.

In še bolj mehka novica – Evropski parlament je po mesecih obtoževanja o nepravilnih in predvsem predragih najemnih pogodbah, odkupilo prvi dve stavbi v Strasbourgu. Debata o tem, da bi sedež parlamenta združili v Bruslju, je tako (zaenkrat?) potihnila.

SGRZ je kot sekretariat EREF mreže sodeloval v pripravi razprave o implikacijah lizbonske strategije za vzgojo in izobraževanje, ki je bila v Bruslju dne 5.oktobra. V prilogi 3 so priporočila, ki smo jih sprejeli ob koncu razprave.

Razprava je pokazala, da Evropa tudi na področju izobraževanja ne dosega z Lizbono zastavljenih ciljev. Izjema je število diplomirancev iz prirodno-matematičnih ved in tehnologije, kjer je število predvideno za 2010 (755.000) bilo doseženo že leta 2003 – kar dokazuje le to, da so bili mnogi cilji s strani Evropskega sveta postavljeni zelo arbitrarno. Položaj je sicer več kot resen: kar 15% mladine od 18-24 leta ne konča srednje šole, na višje in visoke šole pa se vpiše le 57% te generacije, medtem ko je v ZDA ta odstotek 81%! Najhuje je s financiranjem visokega šolstva, medtem ko temu v ZDA, Kanadi in Južni Koreji namenjajo 2,5 do 2,7% svojih BDP, je ta delež v državah EU-25 le 1,1% BDP. V ZDA trošijo na študenta 10.000 € več kot mi v Evropi in če bi to razliko hoteli odpraviti, bi morali letno nameniti dodatnih 140 milijard €, kar je nedosegljiva številka (celoten proračun EU znaša namreč le dobrih 100 milijard).

UREDNIK

VSEBINA

1. AKTUALNE NOVICE	5
■ Šolski sistemi v EU premalo inovativni in konkurenčni.....	5
■ Evropska podjetja v raziskave in razvoj vlagajo premalo	5
■ Nova spremenjena uredba o skupinskih izjemah za pomoč de minimis	5
2. KRATKE NOVICE IN VABILA K SODELOVANJU	6
3. NOVA ZAKONODAJA	6
■ Direktiva REACH v zaključni fazi sprejemanja	6
■ Direktiva o storitvah pred drugim branjem v Parlamentu	6
4. GOSPODARSKE NOVICE	7
■ Pobude Komisije za bolj konkurenčno tekstilno industrijo	7
■ Nov razvoj ukrepov proti cenejšim čevljem iz Azije	7
■ Boj Komisije proti kitajskim ponaredkom	8
■ Novo zvišanje obrestnih mer ECB?	8
5. FINANČNE STORITVE.....	8
■ Poziv k omejevanju finančnih odškodnin revizorjev	9
■ Banke za poslovanje z občani – gibalno za čezmejno podjetništvo .	9
■ Komisija proti protekcionizmu v bančništvu	9
6. REGIONALNA POLITIKA	9
■ Smernice Komisije za inovativne projekte.....	10
■ Globalni sklad rizičnega kapitala za razvoj energetske učinkovitost držav v razvoju	10
7. TRANSPORT IN ENERGETIKA	10
● Manj CO ₂ izpušnih plinov	10
● Spor o prenosu podatkov o letalskih potnikih med EU in ZDA	11
● Prvo letno poročilo vseevropskega prometnega omrežje TEN-T	11
8. FARMACIJA IN ZDRAVSTVO ..	12
■ Komisija spodbuja izobraževanje za zagotavljanje varne hrane	12
■ Predlog po ustanovitvi Evropske raziskovalne akademije za medicino.....	12
■ Komisija se posvetuje o možnostih izvajanju zdravstvenih storitev preko meja	12
9. RR IN INOVACIJE.....	13
■ Komisija poziva k inovacijski strategiji v EU	13
■ Evropski parlament podpira razvoj nanoznanosti.....	13
■ EU vodilna v vodikovih tehnologijah	13
10. KMETIJSTVO.....	14
■ Posledice preseganja mlečnih kvot.....	14
■ Več subvencij za evropske pridelovalce banan.....	14
■ Komisija o prodajni oznaki 'teletina'	15

11. JUGOVZHODNA EVROPA 15

■ **Bolgarija in Romunija se pridružujeta EU leta 2007** 15

■ **Po letu 2007 še nadaljnja širitev EU?**
.....16

12. NAJAVE DOGODKOV 16

13. ZANIMIVE PUBLIKACIJE 20

14. PRILOGE 24

Europe opens the door to an unreformed Romania..... 24

Patronising Turkey is a dangerous game for Europe 26

Lisbon Agenda and Technomics..... 28

1. AKTUALNE NOVICE

■ Šolski sistemi v EU premalo inovativni in konkurenčni

Septembra je OECD objavil indikatorje za leto 2006, ki zadevajo izobraževalne sisteme v državah OECD.

Indikatorji pokrivajo različne aspekte izobraževanja, od vlaganja v finančni in človeški kapital, do dostopa do izobraževanja v državi, učnega okolja ter organizacijo šol.

Rezultati poročila kažejo na večje povpraševanje po izobraženih in specializiranih kadrih, ki prihajajo iz različnih družbenih okolij ter pogosto prenizko zastavljenih ciljev, kar se kaže v slabih rezultatih in organizaciji izobraževalnih sistemov v državah.

Najuspešnejše so tiste države, ki se hitro prilagajajo globalnim spremembam in zahtevam.

Še zlasti različni so sistemi, ki omogočajo privatno visoko izobraževanje, kot npr. na Poljskem (30%), ali na Finskem in v Grčiji (5%). Delež privatnih izobraževalnih ustanov je zlasti visok v konkurenčnih ZDA in na Japonskem (60%).

Še dodatna težava evropskih šol je prenizek delež bodočih podjetnikov, ki jih izobrazijo. Tako kar 60% Evropejcev ni nikoli pomislilo da bi ustanovili svoje podjetje.

Vir:

http://www.oecd.org/document/37/0,2340,en_2649_201185_37387877_1_1_1_1,00.html

■ Evropska podjetja v raziskave in razvoj vlagajo premalo

Poročilo o investicijah evropskih podjetij v raziskave in razvoj, ki ga je za leto 2006 pripravila Komisija, razkriva, da podjetja v Uniji za to namenjajo 5.3% več kot v letu. 2005. V raziskavo je bilo vključenih 1000 evropskih podjetij.

Kljub napredku pa še vedno zaostajajo za svojimi tekmeci v Aziji in ZDA, ki v raziskave vlagajo 7.7% (podatki za leto 2005!).

Na lestvici, se je med 50 najbolj raziskovalno usmerjenih podjetij, uvrstilo 18 evropskih, kar je enako številu ameriških podjetij na vrhu lestvice.

Največji investitorji so ameriški koncerni Ford, Pfizer in General Motors.

Tri mesta med najboljšimi desetimi pripadajo evropskim podjetjem, in sicer Daimler-Chryslerju, Siemensu ter Glaxo-Smith-Kline. Najboljše azijsko podjetje je Toyota, na 7. mestu.

Med sektorji, ki največ vlagajo v razvoj so tako avtomobilska industrija, farmacevti, IT podjetja ter letalska industrija.

Med slovenskimi podjetji se je samo **Krka** uvrstila na seznam.

Popoln seznam uvrščenih podjetij ter poročilo so na voljo:

<http://iri.jrc.es/do/home/portal/articuloview.jsessionid=BA4A49CE99DD3B37D2E36EB6F5EEA29F?IDARTICULO=32&IDIOMA=1&IDSECCION=15>

■ Nova spremenjena uredba o skupinskih izjemah za pomoč de minimis

Komisija je septembra predstavila nov predlog pravila de minimis, ki velja v EU pri podeljevanju državnih pomoči.

Gre za zneske pomoči, ki so bili do sedaj nižji od 150.000 evrov in jih ni bilo treba prijavljati Komisiji.

V novem predlogu Komisije se je ta prag pomaknil višje, na 200.000 evrov. Nova definicija se tako glasi: skupna pomoč de minimis, dodeljena kateremu koli podjetju, ne sme presegati 200.000 evrov bruto v katerem koli obdobju treh proračunskih let.

Predlog predvideva tudi izvzem garancijskih shem iz državnih pomoči - do višine 1.7 milijona evrov.

Predlog bodo sedaj obravnavale še države članice in Parlament.

Besedilo predloga (v slovenščini):

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/overview/dm2_sl.pdf

2. KRATKE NOVICE IN VABILA K SODELOVANJU

- Bolgarija je sklenila sporazum za sodelovanje v evropskem programu Marco Polo, ki sofinancira različne projekte na področju transporta. Tako so v projektnih konzorcijih po novem lahko prisotni tudi bolgarski partnerji.

Več:

http://ec.europa.eu/transport/marcopolo/legal/third_countries_en.htm

- Komisija je objavila že obljubljeni seznam prejemnikov EU sredstev. Dostopen je na spletni strani:

http://ec.europa.eu/grants/beneficiaries_en.htm

- Odbor za varnost v civilnem letalstvu se je strinjal, da v bodoče evropski potniki na krov letala ne bodo smeli nesti več od majhne potovalke, v kateri pa ne bo prav nobenih tekočin. Več:

http://www.euractiv.com/29/images/Commission.aviation_tcm29-158296.doc

- Komisija vabi k sodelovanju v javno razpravo o zagotavljanju čezmejnih zdravstvenih storitev. Ta možnost je dana do 31. januarja 2007 na spletu:

http://ec.europa.eu/health/ph_overview/cooperation/mobility/community_framework_en.htm

- Komisija je razpisala javno razpravo o direktivi o varstvu potrošnikov glede sklepanja pogodb pri prodaji na daljavo. Mnenje je možno oddati do 21. novembra 2006.

Več:

http://ec.europa.eu/consumers/cons_int/safe_shop/dist_sell/index_en.htm

3. NOVA ZAKONODAJA

■ Direktiva REACH v zaključni fazi sprejemanja

O direktivi Reach smo v Biltenu pisali februarja letos. Gre za temeljno zakonodajo, ki bo urejala področje uporabe kemikalij v Uniji (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals – REACH). Cilj direktive je zavarovati zdravje potrošnikov in okolje z zgodnjim ugotavljanjem lastnosti uporabljenih kemikalij v industriji.

Rezultat direktive bo, da se omeji uporaba strupenih kemikalij v industriji in se jih nadomesti z manj nevarnimi, kjer je to mogoče. Pri tem menjava ne bo potrebno izvajati, če podjetje dokaže, da obvladuje nevarnosti za zdravje pri kemikaliji in z njo pravilno ravna.

Gre za več kot 30.000 snovi, ki jih podjetja uporabljajo pri proizvodnji številnih izdelkov, od igrač, tekstila, kozmetike, hrane, pralnih praškov.

V nezadovoljstvo potrošnikov in predstavnikov zdravstva direktiva pri nadomeščanju spojin do leta 2011 predvideva številne izjeme.

Direktiva je v postopku oblikovanja že 7 let in naj bi stopila v veljavo aprila 2007.

Zato zeleno usmerjene politične stranke v Uniji poskušajo na dnevni red na drugo branje v Parlamentu uvrstiti predlog o strožjih pravilih o nadomeščanju snovi ter jasnejši definiciji pri izjemah. Glasovanje v parlamentarnem odboru za okolje 10. oktobra je bilo uspešno in tako se bo v novem krogu pogajanj (novembra v Parlamentu) razpravljalo o strožjem predlogu direktive.

Več:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/064-976-276-10-40-911-20050929IPR00907-03-10-2005-2005--false/default_en.htm

■ Direktiva o storitvah pred drugim branjem v Parlamentu

Kljub političnemu konsenzu, ki ga je Evropski svet letos dosegel o direktivi o storitvah (Bilten, junij 2006), pa se v času

njenega drugega branja v Evropskem parlamentu obeta zanimiva debata.

Med amandmaji, ki jih ima Parlament pravico predstaviti, naj bi bili zgolj pripombe tehničnega tipa, ki zadevajo področja delovnega prava, javnih storitev, varnosti potrošnikov ter administrativno sodelovanje.

Kljub temu, pa se bodo vse parlamentarne skupine strank težko strinjale s predlaganimi popravki (11), saj naj bi negativno vplivale na pravno jasnost besedila in posegale v vsebino direktive.

Gre za jasnejšo opredelitev storitev splošnega pomena od storitev splošnega ekonomskega pomena (dosedanji predlog). Države članice so v predlogu pristale na čezmejno konkurenco izvajalcev storitev, razen za tiste, kjer gre za ne-ekonomski splošni pomen. Težava v tolmačenju povzroča tudi nabor različnih storitev, ki naj bi se (ne) izvajale s pomočjo čezmejnne konkurence.

Storitve, ki predstavljajo splošni pomen, in naj bi bile izključene iz obsega direktive, so cestni in železniški promet, oskrba z elektriko, vodo in plinom, bolnišnice idr. Slednje naj bi bile regulirane posebej. Belo knjigo o storitvah splošnega pomena je Komisija predstavila septembra.

Bela knjiga je na voljo v spletni verziji (tudi v slovenščini):

http://ec.europa.eu/services_general_interest/index_en.htm

Predlog sprememb direktive za drugo branje:

http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/pr/629/629484/629484_en.pdf

4. GOSPODARSKE NOVICE

■ Pobude Komisije za bolj konkurenčno tekstilno industrijo

Svetovalna skupina, ki jo je Komisija najela za pripravo priporočil za prihodnji, bolj konkurenčen razvoj evropske tekstilne industrije, je končala svoje delo.

Med svojimi priporočila za razvoj te industrije v EU do leta 2020, je uvrstila več

točk. Na področju raziskav in razvoja, naj se tekstilci v bodoče bolj specializirajo in tako odmaknejo od načel masovne proizvodnje. To mora spremljati izobražena delovna sila, ki naj jo v sektorju pridobijo z različnimi usposabljanji zaposlenih, promocijo sektorja in razvojem standardov kvalifikacij.

Potreben je vzajemni dostop do tretjih trgov, s končnim oblikovanjem prostotrgovinske cone med EU ter Mediteranskimi državami. Priporočila visoko uvrščajo tudi ciljno povezovanje podjetij v tekstilni industriji ter izboljšanje dostopa do financ.

Poročilo je na voljo v elektronski obliki na:

http://ec.europa.eu/enterprise/textile/documents/hlg_report_18_09_06.pdf

Več o tekstilni industriji v EU:

http://ec.europa.eu/enterprise/textile/high_level_group.htm

■ Nov razvoj ukrepov proti cenejšim čevljem iz Azije

Ob koncu julija je Evropska komisija predlagala strožji paket ukrepov proti cenenim čevlarskim izdelkom, ki v EU prihajajo iz Kitajske in Vietnama. Do 6. oktobra 2006 se je morala Unija odločiti o obliki zaščite domače čevlarske industrije (za naslednjih 5 let) pred azijskimi poceni izdelki, enotnosti med državami članicami pa ni bilo lahko doseči. Aprila so bile uvedenečasne uvozne dajatve v višini 19.4% za kitajske in 26.8% za vietnamske izdelke.

Tokrat je komisar za trgovino Mandelson predlagal uvedbo nove protidumpinške sheme, ki je predvideval enotno 10% uvozno dajatev za čevlje iz Vietnama in 16.5% dajatev za kitajsko obutev.

Predlog je bil zavrnjen s strani 14 držav članic, ki nasprotujejo zaščiti čevlarske industrije, ki se novim gospodarskim razmeram na trgu niso prilagodila in ki tudi nimajo lastne čevlarske industrije. Na čelu bloka so Velika Britanija, Nemčija, Danska in Švedska, ki nasprotujejo podpori nekonkurenčnim podjetjem v Uniji. V korist zaščitnim ukrepom delujejo predvsem Italija, Španija in Portugalska.

Komisija je kljub temu vztraja na uvedbi predlaganih zaščitnih carin, saj bo v nasprotnem primeru oktobra evropski trg preplavila obutev iz Kitajske in Vietnama. Dogovor je bil vendarle sklenjen, dogovorjene carine bodo v veljavi vsaj dve leti.

Posledično pa zaradi teh zaščitnih ukrepov Kitajci razmišljajo o tožbi v okviru Svetovne trgovinske organizacije.

Podatki o uvozu čevljev iz Azije so na voljo na spletni strani:

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/129933.htm>

O ukrepih Komisije:

http://ec.europa.eu/trade/issues/respectrules/anti_dumping/pr300806_en.htm

■ Boj Komisije proti kitajskim ponaredkom

Evropska komisija je objavila poročilo, da kar dve tretjini ponaredkov v Unijo prihaja s Kitajske. Ta država je znana po kršitvah pravic do intelektualne lastnine.

Komisija je na podlagi raziskave, v katero je vključila 63 držav, izdelala seznam držav in regij, ki jim bo v bodoče posvečala več pozornosti pri sklepnaju trgovinskih dogovorov, kar se tiče zaščite intelektualne lastnine.

Takoj za Kitajsko so se pri kršitvah intelektualne lastnine uvrstili Rusija, Ukrajina, Čile in Turčija. Na seznam se visoko uvrščajo še Tajsko, Malezija, Indonezija, Filipini in Vietnam, pa tudi Južna Koreja, Brazilija, Argentina in Paragvaj.

Podrobnosti:

http://www.friendsofeurope.org/index.asp?http://www.friendsofeurope.org/news_detail.asp?ID=1085&page=home&frame=yes~bas

■ Novo zvišanje obrestnih mer ECB?

Po poročanju Financial Timesa in po napovedih, o katerih smo pisali tudi v prejšnji številki Biltena, Evropska Centralna Banka (ECB) nakazuje na novo zvišanje obrestnih mer.

Morebitno znižanje inflacije v evroobmočju bi ta ukrep utegnil preložiti. Predvideno je zvišanje za nadaljnjo četrtino odstotne točke, na 3.25%.

Evropske delnice so v preteklih dneh dosegale najvišje cene v zadnjih petih letih, znižala se je cena nafte, živahne so bile aktivnosti na področjih združitvev in prevzemov podjetij. Tudi ameriško gospodarstvo naj bi se izognilo recesiji.

V septembru je ECB vzpostavila spletni statistični portal, na katerem lahko dnevno spremljate gibanja gospodarstev v evroobmočju, vključno s posameznimi nacionalnimi prikazi.

Na voljo je na spletni strani: <http://sdw.ecb.int/>

5. FINANČNE STORITVE

■ Počasne gospodarske reforme v Italiji uničujejo za evroobmočje?

Londonski Center za reforme v EU je nedavno objavil rezultate študije, v kateri osvetljuje negativni vpliv prepočasnih ali neobstoječih gospodarskih reform v nekaterih državah evroobmočja na skupni trg.

Poročilo je izpostavilo zlasti Italijo, ki si ne prizadeva za reforme in ki temu primerno tudi ne beleži ustrezne gospodarske rasti. Vzdržuje nekonkurenčnost storitvenega sektorja, visoko inflacijo, nefleksibilni trg delovne sile.

Poročilo napoveduje kar 40% verjetnost, da bo Italija ob nadaljevanju trenutnega trenda, izstopila iz evroobmočja.

Izstop Italije pa bi za sabo lahko potegnil še Španijo ter Portugalsko, ki Italiji pod novimi pogoji ne bi zmogle več konkurirati.

To bi zanetilo še globljo krizo saj bi bili Francija ter Nemčija prisiljeni predlagati trgovinske ovire proti uvozu iz Italije. Komisija tega predloga ne bi mogla sprejeti in razpad notranjega trga bi postal dejstvo.

V izogib uresnitvi takega scenarija, si je v evroobmočju potrebno prizadevati za fleksibilnejši trg delovne sile, konkurenčnost v vseh sektorjih in stabilne javne finance.

Stabilnost monetarne unije pa je močno odvisna tudi od Nemčije, ki se trenutno spopada z zunanjetrgovinskim primanjkljajem, ki ga mora zmanjšati z večjim domačim povpraševanjem. To pa je mogoče le z izvedbo načrtovanih reform.

Poročilo je na voljo:

<http://www.cer.org.uk/publications/688.html>

■ Poziv k omejevanju finančnih odškodnin revizorjev

Študija, ki jo je naročila Evropska komisija je pokazala, da velika revizijska podjetja potrebujejo več zaščite pred uničujočimi odškodninskimi zahtevki (primer Enron v ZDA). Enoten pristop pri tem ne bo uspešen.

Študija ugotavlja, da bi tovrstni propad ene od štirih največjih revizorskih podjetji (KPMG, Ernst & Young, PwC in Deloitte), lahko povzročilo resno krizo v tem sektorju.

Revizorstvo kot storitev ni vključeno v delokrog direktive o storitvah, ki je v zaključni fazi procesa oblikovanja, kar sektorju zagotavlja neodvisno delovanje.

V nekaterih državah že obstaja omejevanje revizorskih obveznosti – v Avstriji, Belgiji, Nemčiji, Grčiji ter tudi v Sloveniji.

Komisija bo pred koncem letošnjega leta predstavila poročilo in povabila zainteresirano javnost h komentarjem.

Študija je na voljo v spletni obliki:

http://ec.europa.eu/internal_market/auditing/docs/liability/auditors-final-report_en.pdf

■ Banke za poslovanje z občani – gibalno za čezmejno podjetništvo

Končni cilj EU politike v sektorju finančnih storitev je poenotiti trg z okvirno zakonodajo in sodelovanjem, ki bi omogočali prost pretok kapitala in storitev.

Nemška banka (Deutsche Bank) je septembra objavila poročilo, v katerem predvideva povečano čezmejno delovanje.

Čezmejno zagotavljanje bančnih storitev za občane se bo na srednji rok povečalo zaradi

povečanega povpraševanja, širitve domačih trgov in zakonodaje, ki bo to omogočala.

Ljudje veliko več potujejo, s čimer je posledično v porastu uporaba kreditnih kartic. Tudi zaposlovanje v drugih državah raste, kar predstavlja podlago za odpiranje bančnih računov občanov v tujini. Čezmejne storitve bo dodatno pospešilo tudi internetno bančno poslovanje, ki ga v EU uporablja 20% državljanov.

Kljub navedenim spodbudam, pa bo treba premostiti tudi številne ovire, kot so razlike v zakonodaji za zaščito potrošnikov, nacionalnem davčnem sistemu in drugi zakonodaji.

Poročilo je na voljo tudi v spletni obliki:

http://www.dbresearch.de/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD000000000197795.pdf

■ Komisija proti protekcionizmu v bančništvu

Evropski komisar za konkurenco McCreevy je septembra predstavil osnutek direktive, s katero želi Komisija povečati transparentnost in učinkovitost postopkov združitve in prevzemov.

Zakonodaja naj bi nadzornikom dala jasne kriterije za ocenjevanje združitve in prevzemov v bančništvu, zavarovalništvu ter pri podeljevanju garancij.

Ti so ugled tistega, ki kupuje (prevzema) podjetje (banko), njegovo finančno stanje, usklajenost z evropsko zakonodajo.

V zadnjem času so Unijo pretresale debate o ekonomskem protekcionizmu (o tem smo pisali tudi v Biltenu), tudi zaradi vmešavanja držav v čezmejne bančne združitve.

Predlog bo v razpravo poslan Svetu in Parlamentu.

Več o načrtih Komisije za vzpostavitev skupnega finančnega trga

http://ec.europa.eu/internal_market/finances/index_en.htm

6. REGIONALNA POLITIKA

■ **Smernice Komisije za inovativne projekte**

Komisarka za regionalni razvoj Hübnerjeva je oktobra predstavila nove smernice za pomoč regijam pri razvoju lastnih prestopov k večji inovativnosti.

Dokument vsebuje konkretna navodila in opise dobrih praks. Nabor iz preteklih 15 let je bogat, saj je Unija v okviru regionalne politike sofinancirala številne inovativne projekte z vseh področij.

Med njimi so bili pilotni projekti, ki so jih kasneje lahko prenašali v druga okolja, države in regije. Pomembni so bili tudi za razvoj partnerstev, zlasti med podjetji in inštitucijami znanja. Inovativnost je bila pomembna tudi v primerih poslovnih začetkov ter financiranju malih in srednjih podjetij.

Smernice so na voljo na spletu:

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/innovation/guide_innovation_en.pdf

■ **Globalni sklad rizičnega kapitala za razvoj energetske učinkovitost držav v razvoju**

Evropska komisija je predlagala ustanovitev mednarodnega sklada rizičnega kapitala, ki bo zbiral sredstva za razvoj energetske učinkovitosti v državah v razvoju.

Med financerji sklada (Global Energy Efficiency and Renewable Energy Fund - GEEREF) bodo Evropska investicijska banka, Evropska banka za obnovo in razvoj, Svetovna banka, Evropska komisija in številni privatni investitorji.

Sklad bo financiral manjše projekte (v vrednosti do 10 milijonov evrov), usmerjene v razvoj obnovljivih virov energije.

Sklad bo deloval preko regijskih skladov v Afriki, Latinski Ameriki in Aziji. Sloveniji najbližje bo deloval na Zahodnem Balkanu.

Sklad naj bi pričel delovati v sredini leta 2007.

Več o skladu na spletnih straneh upravljalne agencije, ki je Mednarodna agencija za energijo:

<http://www.iea.org/index.asp>

Vir:

<http://www.euractiv.com/en/energy/commission-helps-developing-countries-invest-clean-energy/article-158568>

7. TRANSPORT IN ENERGETIKA

● **Manj CO₂ izpušnih plinov**

Komisija je objavila letno poročilo o stanju izpušnih toplogrednih plinov (CO₂), ki jih proizvajajo avtomobili. Ti so odgovorni za 10% evropskih izpušnih plinov CO₂. Cilj Kjotskega protokola je znižati raven toplogrednih plinov za 8% do leta 2012 - glede na stanje v letu 1990.

Po pričakovanjih se je količina izpuhov znižala, saj je od leta 1995 na cestah vse več novih avtomobilov, ki vsebujejo čistejšo tehnologijo.

V letu 2004 je bil delež izpuhov 162 g/km, v 2005 pa 160g/km. Komisija pa kljub napredku opozarja, da mora avtomobilska industrija čiste tehnologije razviti še bolj, če želi doseči obljubljeno mejo 140g/km do leta 2008/09.

Poleg zniževanja emisij s pomočjo dosežkov avtomobilske industrije (evropskih, korejskih in japonskih proizvajalcev), so za doseganje ciljev Kjotskega protokola pomembni še osveščanje potrošnikov ter davčne spodbude ob nakupu energijsko varčnih avtomobilov.

Potrebno je upoštevati še dejstvo, da se delež prometa na evropskih cestah povečuje (32% med 1990 in 2004).

K večji aktivnosti je Komisijo pozvalo tudi 9 nekdanjih okoljskih ministrov Unije, ki v dopisu Barrosu opozarjajo na previsoko količino izpušnih plinov zaradi avtomobilov v Uniji. Pozvali so celo k ostrim ukrepom, ki bodo avtomobilsko industrijo spodbudili k doseganju cilja – 120 g/km CO₂ do leta 2010.

Evropski parlament je v takem akcijskem duhu sprejel predlog zakona o vseevropskem davku na avtomobile, ki naj bo slonel na izpušnih CO₂ in bi nadomestil davek ob registraciji vozila. Verjetnost, da bi zbral nujno soglasje vseh 25 članic v Svetu, pa je majhna.

Več o pobudi in stanju na spletnih straneh Komisije:

http://ec.europa.eu/enterprise/automotive/pa/gesbackground/pollutant_emission/index.htm

Prav v tem času pa je v procesu priprava kvot za izpuste CO2 po državah. Shema bi morala biti pripravljena do konca junija, pa zaradi zamud pri oddajanju nacionalnih napovedi, še ni zaključena. Napovedi bodo pokrivalo obdobje od 2008 do 2012.

Do sedaj jih je oddalo le 9 držav članic, med katerimi tudi še ni Slovenije.

Komisija se je zato odločila ukrepati in nedejavnim državam, tudi Sloveniji, poslati uradno obvestilo, ki predstavlja prvi korak v pravnem postopku EU. Opomnjene države imajo dva meseca časa za uradni odgovor oziroma ukrepanje.

Poročilo za posamezne države članice je na voljo:

http://ec.europa.eu/environment/climat/2nd_phase_ep.htm

● **Spor o prenosu podatkov o letalskih potnikih med EU in ZDA**

Konec septembra so se nadaljevala pogajanja med evropskimi in ameriški predstavniki o izmenjavi seznamov imen letalskih potnikov med tema dvema celinama (začetni dogovor iz leta 2004).

Evropska stran se je sklicevala na varstvo podatkov, medtem ko so se ameriške varnostne agencije zavzemale za pridobitev podatkov zaradi potreb v boju proti terorizmu. Evropska stran se namreč boji posameznih tožb zaradi posredovanja osebnih podatkov.

Sklep je tak, da evropski prevozniki posredujejo podatke o potnikih v 34 kategorijah (ime, kontakti, številke bančnih kartic ipd.), američani pa morajo zagotoviti nov, varnejši mehanizem za varstvo teh podatkov.

Novi dogovor bo veljal do julija 2007, nakar se pričakuje dokončna odločitev o obliki in obsegu posredovanja podatkov.

Podrobnosti na spletnih straneh:

http://www.eu2006.fi/news_and_documents/press_releases/vko40/en_GB/1160125412438/

● **Prvo letno poročilo vseevropskega omrežja TEN-T prometnega**

Evropski koordinatorji za infrastrukturno železniško mrežo TEN-T, ki deloma zajema tudi projekte v Sloveniji, je objavila prvo letno poročilo.

Koordinatorica za projekt osi Lyon–Torino–Milano–Benetke–Trst–Ljubljana–Budimpešta je ga. Loyola de Palacio. Projekt zajema gradnjo okoli 750 kilometrov novih prog (za hitrosti od 250 do 300 km/h) v Franciji in Italiji ter ureditev več kot 500 km obstoječih tirov, zlasti v Sloveniji in na Madžarskem.

Poročilo navaja, da je na odseku Trst/Koper–Divača treba še določiti traso, vrsto projekta in roke za izvedbo; ostajajo negotovosti glede izvedbe mednarodnega odseka, čeprav je bila v začetku leta 2006 v okviru programa Interreg IIIa že opravljena študija. Malo verjetno je, da bi se gradnja čezmejnega odseka začela pred obdobjem 2012–2013.

Na odseku Divača–Ljubljana–madžarska meja trenutno potekajo obnovitvena dela na obstoječih progah in študije za nov priključek med Ljubljano in pristaniščem Koper. Načrt slovenske infrastrukture predvideva velike naložbe za delno rekonstrukcijo proge Divača–Ljubljana, medtem ko bi infrastrukturo od Ljubljane do madžarske meje sprva samo delno posodobili.

Iz poročila je razvidna zaskrbljenost koordinatorke zaradi terminskega načrta gradnje in vrste načrtovane infrastrukture na slovenskih odsekih. Kratkoročno so predvideni samo omejeni posegi.

Gradnja nove infrastrukture z najmodernejšimi značilnostmi (do leta 2020) od italijanske do madžarske meje naj bi po ocenah slovenskih organov stala okoli 3 milijarde EUR, kar je precejšen znesek za Slovenijo. To je podlaga bojazni, da bo do leta 2020 dokončan samo en del tega programa (Koper–Ljubljana), kar bo imelo posledice za zmogljivost prednostne osi št. 6, in sicer da bi lahko od Trsta naprej v celoti zagotavljala svojo povezovalno vlogo med

osrednjim delom Unije in novimi državami članicami (kasneje vključno s podaljšanji proti Hrvaški).

Poročilo zato predvideva finančno podporo za študije slovenskega odseka ter pomoč iz strukturnih in kohezijskih skladov za gradnjo te infrastrukture.

Poleg tega koordinatorka posebno pozornost posveča boljšemu usklajevanju med glavnimi pristanišči (Benetke–Trst–Koper).

Namesto da bi postavili pod vprašaj načelo konkurence med temi pristanišči, se zdi bolj koristno, da bi se bolje opredelile možne sinergije, v smeri okrepljene uporabe železniškega prometa.

Če bi bilo pristanišče Koper neposredno povezano s Trstom (kar trenutno ni), bi lahko, predvidevali, da bi se vlaki, ki iz tega pristanišča odpeljejo na pol prazni, lahko do konca natovorili v Trstu (ki je oddaljeno samo približno 12 kilometrov). To bi omogočilo, da bi se prevoz po železnici čim bolj izkoristil.

Poročilo je na voljo v elektronski obliki (v slovenščini):

http://ec.europa.eu/ten/transport/coordinator/s/doc/2006_07_pp06_sl.pdf

8. FARMACIJA IN ZDRAVSTVO

■ Komisija spodbuja izobraževanje za zagotavljanje varne hrane

Komisija je septembra predstavila sporočilo, v katerem se zavzema za boljše usposabljanje s ciljem zagotavljanja varne hrane s pomočjo izvajanja vseh predpisanih nadzornih postopkov.

Izvajanje postopkov pa zahteva usposobljeno osebje. Priporočilo Komisije je osnova za organizirano usposabljanje, tudi osebja iz tretjih držav, zlasti tistih, iz katerih EU uvaža hrano.

Usposabljanje bo zajemalo tematiko ptičje gripe, rokovanja z živalskimi ostanki, ravnanja z živalmi v času epidemij, salmonele in podobnih nalezljivih živalskih bolezni ter tudi izvajanja higienskih standardov, nadzora pesticidov in evropskih standardov za sadje, zelenjavo in ribiške izdelke.

Podrobnosti o izobraževanju ter pogojih za izvedbo izobraževanj pri nosilcih najdete na spletnih straneh Komisije:

http://ec.europa.eu/food/training/index_en.htm

■ Predlog za ustanovitev Evropske raziskovalne akademije za medicino

Evropska Pobuda za inovativno medicino je na svojem zasedanju v septembru predlagala ustanovitev Evropske raziskovalne akademije za medicino.

Namen akademije bi bil izpopolniti vrzeli v izobraževanju in usposabljanju v posameznih nacionalnih programih medicinskih študijev.

Teme programov bi bile usmerjene v različna področja, med drugim razumevanje klinične slike bolezni, upravljanje z znanjem (podatkovne baze), manjši razkorak med izobraževanjem in usposabljanjem.

Na zasedanju so v okviru Pobude za inovativno medicino predlagali tudi ustanovitev evropskega Centra odličnosti za varno rabo zdravil ter platforme za upravljanje z znanjem.

Za uresničitev načrtov bi v Pobudi potrebovali 460 milijonov evrov letno (do 2014), ki jih nameravajo usmeriti iz sredstev 7. Okvirnega programa.

Strateški dokument Pobude je na voljo v spletni obliki:

http://www.efpia.org/4_pos/SRA.pdf

■ Komisija se posvetuje o možnostih izvajanju zdravstvenih storitev preko meja

V Biltenu smo o prosti izbiri pacientov o kraju zdravljenja kjerkoli v Uniji pisali že v prejšnji številki. Gre za pobudo Komisije po enotnem zakonodajnem okviru, ki bi v Uniji omogočal evropskim pacientom izbiro lokacije zdravstvene storitve, tudi če je ta v drugi državi članici. Stroške bi morale kriti njegovo zdravstveno zavarovanje.

Septembra je Komisija odprla javno razpravo na to temo, ki bo odprta do 31.

januarja 2007. K izražanju mnenj so vabljeni pacienti, zdravstveno osebje, države članice, Evropski parlament, zdravstvene zavarovalnice in inštitucije.

Komisija želi tako s terena pridobiti informacije o potrebnih pravnih zaščitah, možnostih in orodjih sodelovanja ter vplivu uveljavljanja čezmejne zdravstvene oskrbe na države.

V posvetovanjih lahko sodelujete na spletu: http://ec.europa.eu/health/ph_overview/cooperation/mobility/community_framework_en.htm

9. RR IN INOVACIJE

■ Komisija poziva k inovacijski strategiji v EU

V septembru je Komisija predstavila program, ki v 10 točkah obsega potrebne aktivnosti za spodbujanje inovativnosti, na evropski in nacionalnih ravneh.

Evropski voditelji bodo o tej temi govorili na neformalnem zasedanju vrha v oktobru, v Lahtiju. Gre za še eno pobudo Unije po povezovanju inovacij, ki nastajajo v podjetjih, z javnimi politikami. Te bi morale spodbujati njihov razvoj s stimulativnim podjetniškim okoljem, ki omogoča hiter prodor inovacij na trg.

Inovacije bi se morale aplicirati tudi v javnih storitvah, kot npr. transportu, zdravstvu ter na področju varnosti in v ekoloških rešitvah.

10 prednostnih področij so inovacijam naklonjeni izobraževalni sistem, ustanovitev Evropskega Inštituta za Tehnologijo, kreiranje enotnega trga delovne sile za raziskovalce, okrepitev stikov med podjetji in raziskovalnimi inštitucijami, spodbujanje regijske inovativnosti s pomočjo kohezijskih sredstev, davčne olajšave za raziskovalne dejavnosti, zaščita pravic intelektualne lastnine in avtorskih pravic, strategije za inovativne trge in spodbujanje inovativnosti z javnimi pogodbami.

Podrobnosti pobude na:

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/325&format=HT>

[ML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en](#)

■ Evropski parlament podpira razvoj nanoznanosti

Evropski poslanci so potrdili akcijski načrt Komisije za varno in odgovorno strategijo razvoja nanoznanosti in nanotehnologij za obdobje 2005–2009. Nanoznanosti lahko veliko pripomorejo k razvoju javnega zdravstva, transporta ter energije ter prispevajo h konkurenčnosti in trajnostnemu razvoju.

EU mora zato omogočiti zakonodajno podlago ter razviti podjetniški duh za razvoj teh tehnologij. Ena od nalog je ustanovitev patentnega opazovalnega sistema za nanoznanosti.

Velikega pomena je tudi javno zaupanje v nanotehnologije.

Akcijski načrt je na voljo tudi v spletni obliki na (v slovenščini):

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2006-0392+0+DOC+XML+V0//SL>

■ EU vodilna v vodikovih tehnologijah

Evropski parlament se zavzema za politično podporo razvoju tehnologij na osnovi vodika. To bi Uniji zagotovilo neodvisnost od fosilnih goriv in s tem večjo samostojnost na področju oskrbe z energijo.

Pobuda Parlamenta je povezana s poskusom politične motivacije za velik, vseevropski energetske projekt, ki bi bil primerna primerjava z začetkom povezovanja v Evropsko Skupnost, takrat na osnovi premoga in jekla.

V 7. Okvirnem programu, v katerem EU sofinancira raziskovalne projekte, bi po mnenju Parlamenta morala biti temu področju posvečena posebna skrb.

V tehnološkem smislu bi bila to za Unijo priložnost za tretjo industrijsko revolucijo, ki je ne bi smela zamuditi.

Več o podpori 7. Okvirnega programa vodikovim tehnologijam:

http://cordis.europa.eu/fetch?CALLER=FP7_NEWS&ACTION=D&SESSION=&RCN=EN_RC_N_ID:26452

10. KMETIJSTVO

■ Posledice preseganja mlečnih kvot

Komisija je na podlagi izračuna, ki ga je objavila v začetku oktobra, naložila 16 državam članicam plačilo dajatev zaradi preseganja mlečnih kvot.

Gre za 377 milijonov evrov zaradi preseganja kvot proizvodnje mleka v kvotnem letu 2005/2006 (april – marec). Skupna prekoračitev znaša 1.2 milijona ton.

Sistem mlečnih kvot predstavlja način trženja kravjega mleka v Uniji. Gre za doseganje ravnovesja med ponudbo in povpraševanjem in zmanjševanje presežkov. Vsaka država članica dobi dve referenčni količini („kvoti“), eno za dostavo mlekarnam in drugo za prodajo potrošnikom. Te količine se razdelijo med proizvajalce v vsaki državi članici. Če pri nacionalni kvoti pride do presežka, prodajalci, ki so prispevali k temu, plačajo dajatev v državi članici. Več kot 90% dajatve morajo plačati tri države članice – Italija, Poljska in Nemčija.

Slovenije ni med državami kršiteljicami.

Vir:

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1300&format=HTML&aged=0&language=SL&guiLanguage=sl>

■ Financiranje razvoja podeželja v obdobju 2007 – 2013

Komisija je septembra določila proračun za razvoj podeželja v državah članicah EU.

Znesek, do katerega je upravičena posamezna država članica, je določen na podlagi rezervacije sredstev za določene regije ter zgodovinskega deleža sredstev jamstvenega oddelka Evropskega kmetijskega sklada s pobudo Leader. Za

Bolgarijo ter Romunijo je na voljo več sredstev.

Na področju razvoja podeželja bodo po novem v okviru kmetijske politike številne novosti. Sredstva bodo na voljo iz enotnega sklada (Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja), iz katerega se bodo sredstva razporejala po strateškem pristopu, v skladu s prednostnimi nalogami EU.

Te so: Izboljšanje konkurenčnosti kmetovanja in gozdarstva (usposabljanje, razvoj infrastrukture, kakovost hrane, podpora mladim kmetom), Okolje in podeželje (kmetijsko – okoljski ukrepi) Izboljšanje kakovosti in diverzifikacija podeželskega gospodarstva (nekmetijske dejavnosti, razvoj podjetništva na podeželju, turizem, obnova vasi) ter pristop LEADER (lokalne razvojne strategije).

Sloveniji bo za te namene iz Kmetijskega sklada do leta 2013 na voljo 900 milijonov evrov.

Več o kmetijskem skladu ter razvoju podeželja:

http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_en.htm

■ Več subvencij za evropske pridelovalce banan

Evropska komisija je septembra predlagala reformo sheme pomoči za pridelovalce banan, s katero bodo uskladili sistem z reformami v drugih kmetijskih sektorjih in hkrati pridelovalcem banan v EU zagotovili primeren življenjski standard ter upoštevali posebnosti regij, v katerih se pridelujejo banane. To so predvsem Portugalska, Španija ter Francija (s čezmorskimi deželami), Ciper, Grčija. Pridelajo 16% celotne porabe banan v Uniji.

Komisija predlaga odpravo sedanje sheme pomoči v okviru skupne ureditve trga, ki daje pridelovalcem nadomestila za padce v cenah. Nadomestila bi se s prenosom proračuna v shemo POSEI, ki bo postala glavni ureditveni instrument za banane v najbolj oddaljenih regijah.

POSEI zagotavlja denarna sredstva za kmetijsko proizvodnjo v najbolj oddaljenih regijah in zadevnim državam članicam

omogoča prožnost pri odločitvi, kako bodo porazdelile sredstva.

Več:

http://ec.europa.eu/agriculture/capreform/bananas/index_en.htm

■ Komisija o prodajni oznaki 'teletina'

Komisija je pripravila predlog enostavnejših pravil za prodajo govejega mesa živali, starih dvanajst mesecev ali manj. Gre za ukrep zagotavljanja popolnejših informacij kupcem.

Za to meso bi se v državah članicah zahtevala uporaba določenih prodajnih oznak skupaj z navedbo starosti živali ob zakolu.

Obstajata dva proizvodna načina. Pri prvem se živali hranijo predvsem z mlekom in mlečnimi izdelki, zakoljejo pa se še preden dosežejo starost osmih mesecev. Pri drugem sistemu se živali hranijo skoraj samo z žitaricami, predvsem s koruzo, katerim je dodana krma, zakoljejo pa se pri starosti desetih mesecev ali več.

Kljub temu pa se za oznako mesa povsod uporablja 'teletina', kljub temu da se vrsta krme, s katero se hranijo živali, in starost ob zakolu ne navajata.

Mehkost, okus in barva mesa, pa so odvisne od starosti živali in od njihove krme.

Za prihodnost Komisija predlaga prodajne oznake, ki se bodo uporabljale v vseh državah članicah za trženje mesa živali starih 0–8 mesecev in 8–12 mesecev, skupaj z zahtevo, da je treba navesti starost živali ob zakolu. Meso iz prve kategorije bi bilo označeno kot „teletina“, meso iz druge kategorije pa kot „meso mlade govedí“.

Sporočilo Komisije (v slovenščini):

<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/06/1236&format=HTML&aged=0&language=SL&guiLanguage=sl>

11. JUGOVZHODNA EVROPA

■ Bolgarija in Romunija se pridružujeta EU leta 2007

Po napovedih je Komisija konec septembra objavila svojo odločitev, da se z januarjem 2007 evropski integraciji pridružita še Bolgarija in Romunija. Pridružitve pa bo potekala ob dodatnih pogojih, ki jih je opredelila Komisija, zlasti za nekatera področja.

Bolgarija in Romunija morata do vstopa izboljšati svoj sodni sistem, boj proti korupciji, administracijo v kmetijskih zadevah (varnost hrane), finančni nadzor ter varnost v letalstvu.

Gre za področja, na katera je Komisija obe državi opozarjala že prej in o čemer smo v Biltenu tudi poročali.

Vkolikor napredka na omenjenih področjih ne bo, lahko Komisija aktivira več varoval. Po pristopni pogodbi gre za tri tipe varoval na področju gospodarstva, notranjega trga ter sodstva in notranjih zadev, ki jih Komisija lahko izvaja do treh let po širitvi (2010). V tem primeru bi lahko šlo za primere prepovedi izvoza hrane ali omejevanja izplačil sredstev iz strukturnih skladov.

Poleg navedenega bo Unija tudi uvedla prehodno obdobje omejitve prostega pretoka delavcev iz teh dveh držav.

Vkolikor se ti dve novi članici ne bosta držali dogovorov, sme Komisija uvesti posebne ukrepe (varnost hrane in zračnega prometa, kmetijska sredstva, sodstvo, boj proti korupciji).

Vstop Bolgarije in Romunije v EU bo vključil 30 milijonov ljudi ter tako zaključil peti krog širitve. Poslej bo število prebivalstva v Uniji doseglo skoraj pol milijarde prebivalcev.

Poslej naj bi Unija naredila daljši premor do naslednje širitve. Vmes se mora posvetiti notranjim temam, kot so ustava.

Poročilo je na voljo na spletnih straneh (tudi v slovenščini):

http://ec.europa.eu/enlargement/key_documents/reports_sept_2006_en.htm

Povzetek:

http://ec.europa.eu/enlargement/press_corner/newsletter/index_en.htm#a1

■ **Po letu 2007 še nadaljnja širitev EU?**

Evropski komisar za širitev Rehn dejal, da bo po vstopu Romunije in Bolgarije v EU naslednja na vrsti Hrvaška, kar bi se po njegovem mnenju lahko zgodilo že do konca tega desetletja, če bo povezava pravočasno našla odgovor na svojo institucionalno krizo.

Pogajanja se nadaljujejo, tako z državami Zahodnega Balkana, kot tudi s Turčijo, ki je sicer najnovejše ankete javnega mnenja v EU ne vidijo pred 2020.

Hrvaška se ob tem zavzema za bolj oprijemljiv datum možnega vstopa v EU, pri čemer omenjajo termin pred letom 2010.

Tudi nemška kanclerka Merklova meni, da naj bi se po Balkanu, Unija za nekaj časa ustavila v procesu širitve.

Več o Hrvaški kot državi kandidatki:

http://ec.europa.eu/enlargement/croatia/index_en.htm

12. NAJAVE DOGODKOV

 2nd Annual European Energy Policy Conference 2006

Bruselj, 16. – 17. oktober 2006
http://www.epsilonevents.com/eps_current_event.asp?id=24&type=current

 Investing in Research and Innovation – Exchanging European Experiences in a Nordic Context

Kopenhagen, 16. – 18. oktober 2006
<https://www.welcomehome.dk/Default.aspx?ID=731>

 4th IEEE International Conference on Information Technology: Research and Education

Tel Aviv, 16. – 19. oktober 2006
<http://www.afeka.ac.il/itre2006/>

 VoIP 2006

Rim, 17. oktober 2006

<http://www.ianis.net/index.php?page=events&sub=detail&idevent=1540>

 Innovact – the European Forum for Innovative Growth Companies

Reims (Francija), 18. – 19. oktober 2006
www.innovact.com

 E-Health Congress

Bruselj, 19. oktober 2006
<http://www.ianis.net/index.php?page=events&sub=detail&idevent=1443>

 European Conference on Biorefinery Research

Helsinki, 19. – 20. oktober 2006
http://europa.eu.int/comm/research/energy/gp/gp_events/biorefinary/article_3764_en.htm

 Intellectual Property Rights in China

London, 19. - 20. oktober 2006
<http://www.ipr-helpdesk.org/controlador/evento?seccion=evento&tipoListado=all&id=000002575&len=en&mode=subscription>

 The Digital Future of Cultural and Scientific Heritage

Tallinn, 19. - 20. oktober 2006
<http://www.telmemor.net/conference/>

 Biotechnology and Biobusiness Trade Fair

Lodz, 19. - 20. oktober 2006
http://cordis.europa.eu/fetch?CALLER=EN_NEWS_EVENT&ACTION=D&RCN=25976&DOC=5&CAT=NEWS&QUERY=1160553155857

 European Platform of Women Scientists

Bruselj, 20. oktober 2006
<http://www.epws.org/>

 How to get European Funds?

Bruselj, 23. – 24. oktober 2006

<http://www.welcomeurope.com/default.asp?id=2210&idform=105&MyPays=en>

 Agriculture in Europe: What is the Future

Wilton Park (Steyping, UK), 23. – 25. oktober 2006

<http://www.wiltonpark.org.uk/themes/eu/conference.aspx?confref=WP828>

 How to Successfully Manage a Project co-financed by the European Commission?

Bruselj, 25. oktober 2006

<http://www.welcomeurope.com/default.asp?id=2210&idform=106&MyPays=en>

 eChallenges e-2006 Conference

Barcelona, 25. oktober 2006

<http://www.ianis.net/index.php?page=events&sub=detail&idevent=1366>

 Developing European Innovation Policy – the PRO INNO Initiative

London, 25. oktober 2006

<http://fp6uk.ost.gov.uk/fp7/Page.aspx?SP=3038>

 ITMMAPS 2006 – Fostering Seaports and Beyond

Antwerpen, 25. – 27. oktober 2006

<http://www.itmma.ua.ac.be/main.aspx?c=.ITMMAPS2006>

 EuroBio 2006

Paris, 25. – 27. oktober 2006

<http://www.eurobio2006.com/conferences.php>

 Entrepreneurship Education in Europe: Fostering Entrepreneurial Mindsets through Education and Learning

Oslo, 26. – 27. oktober 2006

http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/training_education/oslo.htm

 Intellectual Property and Knowledge Management

Benetke, 26. – 27. oktober 2006

<http://academy.epo.org/schedule/2006/oc03/index.en.php>

 Developing the Project Pipeline for EU Structural Funds

Maastricht, 30. – 31. oktober 2006

<http://www.eipa.nl/index.asp?option=product§ion=M&id=1490>

 The 3rd International Congress of Nanotechnology (ICNT 2006)

San Francisco, 30. oktober – 2. november 2006

<http://www.ianano.org/>

 2006 Health Foods European Summit

London, 31. oktober – 1. november 2006

<http://www.healthyfoodssummit.com/>

 29th ISBE Conference: International entrepreneurship – From Local to Global Enterprise Creation and Development

Cardiff, 31. oktober – 2. november 2006

<http://www.isbe2006.org/>

 EPO Patent Information Conference

Paphos (Ciper), 6. – 8. november 2006

<http://www.european-patent-office.org/epidos/conf/epopic2006/participants/>

 Removing Barriers for SMEs Access to International Markets

Athens, 6. – 8. november 2006

http://www.oecd.org/document/6/0,2340,en_2649_201185_37244486_1_1_1_1,00.html

- Building Tomorrow's Networks: Defining the Long-Term Policy Vision
Bruselj, 7. november 2006
<http://www.forum-europe.com/>
- European Congress of Science-Cities
Magdeburg, 7. – 9. november 2006
proft@mdkk.de
- New Trends and Tendencies in the Consulting Industry in an Enlarging Europe – Consulting the 21st Century
Budimpesti, 8. – 10. november 2006
www.feaco2006.hu
- Part-Time Work and New Forms of Employment: Ways to bring Employment to more people
Milano, 9. – 10. november 2006
<http://www.eipa.nl/?option=products§ion=M&id=1745&fct=Open>
- Seminar: EU Communications in a Regional and Local Context: Planning, Structuring and implementing European Information and Campaigns
Maastricht, 9. – 10. november 2006
www.eipa.nl
- From R&D Challenges to Action: Seminar
Bruselj, 10. november 2006
http://www.ipr-helpdesk.org/documentos/docsPublicacion/pdf/8_Seminar%5b0000006455_00%5d.pdf
- Towards a Common European Space of Information: EU's i2010 Strategy and the Role of Regional Actors
Turku (Finska), 10. november 2006
http://cordis.europa.eu/fetch?CALLER=MSS_EVENTS_FI_EN&ACTION=D&RCN=2470
- [0&DOC=3&CAT=NEWS&QUERY=1152709_000221](http://www.eipa.nl/?option=products§ion=M&id=152709_000221)
- Energy Future in an Interdependent World: 20th World Energy Congress
Rim, 11. – 15. november 2006
<http://www.rome2007.it/Congress/Congress.asp>
- China: The Risks, The Opportunities
Wilton Park, 13. – 16. november 2006
<http://www.wiltonpark.org.uk/themes/regions/conference.aspx?confref=WP831>
- Rural Development in Europe
London, 14. – 15. november 2006
<http://www.agranet.com/portal/marlin/system/render.jsp?siteid=20000000062&MarlinViewType=MARKTEFFORT&marketingid=20001411751>
- RIO6 – World Climate and Energy Event
Rio de Janeiro, 17. – 18. november 2006
<http://www.rio6.com/>
- 3rd Mobile Communications Seminar
Bruselj, 20. – 21. november 2006
http://ec.europa.eu/enterprise/rtte/emfworks/hop/3mcs_2006.htm
- IST 2006 – Strategies for Leadership
Helsinki, 21. november 2006
<http://www.ianis.net/index.php?page=events&sub=detail&idevent=1290>
- Financial Management of EU Structural Funds
Maastricht, 21. – 22. november 2006
<http://www.eipa.nl/?option=products§ion=M&id=1508&fct=Open>
- Financing Ethanol and Biodiesel Projects and Investment Opportunities in Biofuels

London, 21. – 22. november 2006

http://www.agranet.com/portal/marlin/system/render.jsp?siteid=20000000062&MarlinViewType=MARKT_EFFORT&marketingid=20001447800

 9th CEI Summit Economic Forum: Fostering Reforms and Innovation for Sustainable Growth

Tirana, 22. – 23. november 2006

<http://www.ceinet.org/main.php?pageID=30>

 IST Event 2006

Helsinki, 22. – 24. november 2006

<http://www.ist2006.fi/>

 2nd European Conference on Financing Innovation and Creation of New Technology Based Firms

Sevilla, 23. – 24. november 2006

<http://www.iat.es/cfi/>

 Innova Conference 2006: Challenges for Clusters and Innovative Businesses

Valencia, 26. – 28. november 2006

<http://www.europe-innova.org/index.jsp?type=page&cid=5920&q=en>

 The Future of Corporate Financing in an Integrating EU Financial Market

Bruselj, 27. november 2006

http://ec.europa.eu/economy_finance/events/2006/events_workshop_271106_en.htm

 Implementing the New Structural Funds Regulations

Maastricht, 27. – 28. november 2006

<http://www.eipa.nl/index.asp?option=products§ion=M&id=1490>

 Understanding and Managing the Complexity of EU Lobbying

Bruselj, 27. – 28. november 2006

http://www.eutrainng.be/download/pe_lobbying_skills.pdf

Financing Regional Development in Accessing Countries, Candidate Countries and Potential Candidate Countries

Bucharest, 28. – 29. november 2006

<http://www.euroconvention.com/4501-bucharest1.htm>

FEAST Conference 2006 – Research without Borders

Canberra, 28. – 29. november 2006

www.feast.org/conference2006

Preparing the Banking and Corporate Communities for the Collaborative and Practical Implementation of the Single Euro Payments Area

Amsterdam, 28. – 29. november 2006

http://www.eng-nl.com/event_overview.asp?eventid=144

Plast Eurasia: 16th International Istanbul Plastic Industries Fair

Istanbul, 29. november – 3. december 2006

<http://www.plasteurasia.com/>

Wireless Cities: Congress of Municipal Wireless Networks

Cannes, 29. november – 1. december 2006

<http://www.wirelesscitiescongress.eu/>

Business Start-ups and Access to Finance for SMEs and New Technology-Based Firms

Rim, 30. november – 1. december 2006

http://www.insme.info/page.asp?IDArea=1&page=upcoming_training_programmes

Advanced International Project Management 2006

Bruselj, 30. november – 1. december 2006

http://www.earma.org/index.php?option=com_content&task=view&id=160&Itemid=77

Using ICT's to Achieve Growth and Development

Ženeva, 4. – 5. december 2006

<http://www.unctad.org/Templates/Calendar.asp?frmCategory=0&frmKeyword=&frmMonth=12&frmYear=2006&frmNoOfMonths=1&Action=Do+search&intItemID=2068&lang=1&year=2006&month=9&day=1>

EU Communication in a Regional and Local Context

Barcelona, 4. – 5. december 2006

www.eipa.eu

Public-Private Partnerships: Policy Seminar – Future Directions

Maastricht, 4. – 5. december 2006

www.eipa.eu

IP Summit 2006: IP World Best Practices: What Lessons for Europe?

Bruselj, 7. – 8. december 2006

<http://www.ipsummit.info/overview.php>

Best Practices for Innovation Hubs and Technology Park Concepts

Oulu (Finska), 8. – 9. december 2006

http://cordis.europa.eu/fetch?CALLER=MSS_EVENTS_FI_EN&ACTION=D&RCN=24669&DOC=4&CAT=NEWS&QUERY=1152709408573

EuroBio Forum

Helsinki, 14. – 15. december 2006

http://www.esf.org/esf_genericpage.php?language=0§ion=8&domain=0&genericpage=2573

Building a European Partnership – Identifying your Partners and Formalizing an Agreement

Bruselj, 19. december 2006

<http://www.welcomeurope.com/default.asp?id=2210&idform=119>

International Economic Forum Bridge 2007

Tsakhkadzor (Armenia), 16. – 19. februar 2006

http://www.bridge.am/index_e.html

Today is the Future

Bruselj, 7. marec 2007

<http://ec.europa.eu/research/fp7/events/>

Bioenergy 2007 – Conference & Exhibition

Jyvaskyla (Finska), 3. – 6. septembere 2007

<http://seminaarit.ohoi.fi/default.asp?seminarID=6>

13. ZANIMIVE PUBLIKACIJE

- ❖ Lobbying for Regions and Cities in the European Union, P.Goergen, September 2006
<http://www.goergen.be/en-publications.htm>
- ❖ Education at a Glance, OECD Indicators 2006 Edition, OECD, September 2006
<http://www.oecdbookshop.org/oecd/display.asp?tag=XJ7OT8XX4X196986580JDF&lang=EN&sf1=identifiers&st1=962006061p1>
- ❖ Ten Priority Actions to achieve a Broad-Based Innovation Strategy for the European Union, EU Commission, September 2006
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/325&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
- ❖ Converge and FDI in an Enlarged EU: What can we learn from the Cohesion Countries for the CEEC's , Working document 2006-12 OFCE, July 2006
http://www.euractiv.com/29/images/Etude%20OFCE_tcm29-157790.pdf
- ❖ EU Labour Force Survey – Principal Results 2005, Statistics in Focus 13/2006, Eurostat September 2006
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/TY_OFFPUB/KS-NK-06-013/EN/KS-NK-06-013-EN.PDF

- ❖ Measuring Innovation 2006, The Boston Consulting Group, 2006
http://www.bcg.com/publications/files/2006_Innovation_Metrics_Survey.pdf
- ❖ Innovation 2006, The Boston Consulting Group, 2006
http://www.bcg.com/publications/files/2006_Innovation_Survey_report.pdf
- ❖ Global Competitiveness Report 2006-2007, World Economic Forum, September 2006
<http://www.weforum.org/en/initiatives/gcp/Global%20Competitiveness%20Report/index.htm>
- ❖ The Global Competitiveness Index: Identifying the Key Elements of Sustainable Growth, World Economic Forum, September 2006
http://www.weforum.org/pdf/Global_Competitiveness_Reports/Reports/gcr_2006/chapter_1_1.pdf
- ❖ Who is still afraid of EU Enlargement? Summary of the ECAS Report on the free movement of Workers in the EU-25, ECAS, September 2006
http://www.ecas.org/file_uploads/1184.pdf
- ❖ ECAS Report on the Free Movement of Workers – Who’s still afraid of EU Enlargement? ECAS, September 2006
http://www.ecas.org/file_uploads/1182.pdf
- ❖ Absorption Capacity? Old Wine in New Bottles? G.Durand and A.Missiroli, EPC Policy Briefing, September 2006
<http://www.theepc.be/en/pub.asp?TYP=TEWN&LV=187&see=y&t=&PG=TEWN/EN/detailpub&l=12&AI=542>
- ❖ Science teaching in Schools, Policies and Research, Eurydice, September 2006
http://www.eurydice.org/ressources/eurydice/pdf/0_integral/081EN.pdf
- ❖ Labour Migration from the New EU Member States, World Bank EU8 Quarterly Economic Report, September 2006
http://siteresources.worldbank.org/INTECA/Resources/EU8QERSeptember2006_SpecialTopicFINAL.pdf
- ❖ Getting Europe to Work: the Role of Flexibility in Tapping the Unused Potential in European Labour Markets, A.Turmann, CEPS Working Document, September 2006
http://shop.ceps.be/BookDetail.php?item_id=1373
- ❖ World Bank EU-8 Quarterly Economic Report September 2006, World Bank, September 2006
http://siteresources.worldbank.org/INTECA/Resources/EU8QERSeptember2006_MainReportFINAL.pdf
- ❖ The 2006 EU Industrial R&D Investment Scoreboard, JRC, October 2006
<http://iri.jrc.es/do/home/portal/articuloview;jsessionid=C905509324E8A9AC68D2A50F24245120?IDARTICULO=32&IDIDIOMA=1&IDSECCION=15>
- ❖ Moving up a gear for Growth and Jobs: Progress on implementing the New Lisbon Strategy, Speech by President of the EU Commission, Mr Barroso at the Seminar held in Lisbon “Excellence and Partnerships for an Innovative Europe”, October 2006
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/06/569&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
- ❖ Europe’s Blurred Boundaries: Rethinking Enlargement and Neighbourhood policy, C.Grant, October 2006
<http://www.cer.org.uk/publications/696.html>
- ❖ Will the Eurozone crack? S.Tilford, September 2006
<http://www.cer.org.uk/publications/688.html>
- ❖ Tax and Benefit Reforms in a Model of Labour Market Transitions, M.Myck & H.Reed, ENEPRI Research Report nr.25, October 2006
http://shop.ceps.be/BookDetail.php?item_id=1383

- ❖ Asia 2006 – What would Mark Twain's take be? N.Walter, DB Research, October 2006
http://www.dbresearch.de/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD000000000203188.pdf
- ❖ Venture Capital in Europe: Spice for European Economies, DB Research, October 2006
http://www.dbresearch.de/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD000000000202800.pdf
- ❖ India – A Study in Contrasts, DB Research, September 2006
http://www.dbresearch.de/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD000000000202959.pdf
- ❖ Investing in Development: A Practical Plan to Achieve the Millennium Development Goals, UN, October 2006
<http://www.unmillenniumproject.org/reports/fullreport.htm>
- ❖ Regional Variety through Statistical Eye, Eurostat, October 2006
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portals/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2006/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2006_MONT_H_10/1-05102006-EN-BP.PDF
- ❖ SMEs and Entrepreneurship in the EU, Eurostat, Issue 24/2006, October 2006
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=1073.46587259&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_product_code=KS-NP-06-024
- ❖ From Threat to Opportunity: Making Flexible Integration Work, EPIN, Working paper nr.15, September 2006
http://www.notre-europe.eu/fileadmin/IMG/pdf/EPIN_WP15_e-version.pdf
- ❖ Labour Migration Patterns in Europe: Recent Trends, Future Challenges, European Economy, Economic Papers nr. 256, September 2006
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_papers/2006/economicpapers256_en.htm
- ❖ Pensions Systems, Intergenerational Risk Sharing and Inflation, European Economy, Economic Papers nr. 257, October 2006
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_papers/2006/economicpapers257_en.htm
- ❖ Innovative Strategies and Actions: Results from 15 years of Regional Experimentation, DG Regional Policy, October 2006
http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/innovation/guide_innovation_en.pdf
- ❖ Innovation at Work: the European Human Capital Index, P.Ederer, The Lisbon Council Policy Brief, October 2006
http://www.lisboncouncil.net/index.php?option=com_content&task=view&id=33&Itemid=28&lang=fr
- ❖ Student Mobility in European Higher Education, Eurodata, ACA, October 2006
http://www.aca-secretariat.be/05publications/aca_papers.htm
- ❖ Education for Entrepreneurship, DG Enterprise, October 2006
http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/ind_coop_programmes/med/ind_ex.htm#ee
- ❖ Regions: Statistical Yearbook 2006, Eurostat, October 2006
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=1073.46587259&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_product_code=KS-AF-06-001
- ❖ Key Figures on European Business – Data 1995-2005, Eurostat, October 2006
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=1073.46587259&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_product_code=KS-DH-06-001
- ❖ The Main Features of the EU Manufacturing Industry, Issue 23/2006, Eurostat, September 2006
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=1073.46587259&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_product_code=KS-AF-06-001

[rtal& schema=PORTAL&p_product_cod
e=KS-NP-06-023](#)

- ❖ Benchmarking Access and Use of ICT in European Schools 2006, Final report August 2006, DG Information Society, http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/docs/studies/final_report_3.pdf
- ❖ Investing in Europe's Cities and Regions: PPP for Growth and Jobs, EPC Report, October 2006 <http://www.theepc.be/en/er.asp?TYP=ER&LV=293&see=y&t=2&PG=ER/EN/detail&I=&AI=626>

14. PRILOGE

PRILOGA I

Europe opens the door to an unreformed Romania

By Tom Gallagher
Financial Times, October 1 2006

The European Union has never been good at persuading Romanian politicians to swallow its harsh medicine and purge the country of the abuses that have made the 15 years since the end of communism years of lost opportunity for reform. On September 26, it decided to offer full membership from next January in the hope that overdue measures to ensure clean government will be pushed through by next spring.

But will an elite mainly composed of ex-communist businessmen be impressed by its threat of exclusion from parts of the treaty for non-compliance? I doubt it. They showed their boldness on September 8 when the Romanian parliament refused to pass a bill obliging 100,000 public officials and elected politicians to disclose the extent and origins of their wealth and allow strict oversight. Romania is due to receive €30bn from Brussels between now and 2012 and there are fears that instead of modernising the country, it will prove an incentive for corruption on an undreamt of scale. There are many ways to drain away public money to networks of politicians who often double as businessmen.

An unholy alliance between rebellious members of the coalition of reformers in office since 2004 and post-communist forces has thwarted many anti-corruption efforts. Appeals from Franco Frattini, the vice-president of the European Commission, for better behaviour have not had much impact. He has praised Monica Macovei, the minister for justice, for progress in removing the justice system from the control of avaricious politicians. But she is attacked from the government side while plans are being hatched to impeach President Traian Basescu, who has backed her reforms.

Ms Macovei's achievements might have been greater if early elections had gone ahead to break the deadlock. The Social Democratic party, the heir of Nicolae Ceausescu's communists, is still the largest one. It is dominated by businessmen who have made fortunes from manipulating Romania's chaotic lurch to the free market. Some of them hope to return to power in alliance with business figures who dominate the Liberal party headed by prime minister Calin Tariceanu.

In 2005, Olli Rehn, the EU enlargement commissioner, blundered by blocking early elections designed to capitalise on Mr Basescu's popularity and usher in a pro-reform majority. He believed that valuable time would be lost in preparing for entry. But reforms have been blocked by parliament and by infighting in the ministries between rival coalition figures.

Twenty one million Romanians have endured years of shock therapy since negotiations for EU entry started in 2000. Salaries are 15 per cent of the EU average but prices for basic commodities approach western levels. Perhaps the EU's biggest error was to fail to ensure that vigour in the adoption of free market reforms was matched by a determination that the political conditions for entry were also met. Günter Verheugen, Mr Rehn's predecessor, closed negotiations in 2004 with many reforms existing on paper only. To his credit, Mr Rehn insisted on reopening negotiations in problem areas such as justice and added penalties for further backsliding. But the Romanian elite knows that much of the economy in Romania is virtually inside the EU already. Nearly all of the banks, much of the retail food industry and much of the energy industry is controlled by west

European capital. Those companies have lobbied hard for Romania to join in 2007 with the promises of reform to come.

It could have been very different if the EU had asked Bucharest for broad powers of oversight in order to sweep aside impediments to reform. But Brussels adopted an unimaginative approach to Romania's problems, one that barely scratched the surface. It is hard to avoid the impression that the country is joining largely on the terms of a local elite that has often outsmarted Brussels functionaries.

Existing EU states cannot insulate themselves from the consequences of taking in an unreformed Romania. But Romanians will be the biggest losers. Polls show that the great majority do not expect corruption to fall for years to come. Nearly one-fifth of the workforce has already emigrated. The gulf between ruler and ruled will barely diminish and populist challenges are likely. The EU's record in Romania demands close scrutiny. Otherwise, applying the same lazy methodology of entry to the western Balkans and Turkey could have dire consequences for stability in a region where the EU is keen to project its modernising values.

PRILOGA II

Patronising Turkey is a dangerous game for Europe

By Denis MacShane
October 10 2006 , Financial Times

Europe is doing its level best to tell Turkey it is no longer wanted as part of the European Union. It is a high-risk game with little to gain and a great deal to lose. How much longer will this secular, democratic, Muslim country look westwards to a European future, instead of turning east?

Take the proclamation by Jacques Chirac, president of France, on a recent visit to Armenia. Indulging his hosts and delighting the politically active Armenian diaspora in France, Mr Chirac said Turkey should recognise the massacre of hundreds of thousands of Armenians in the turmoil of the first world war as "genocide". In doing so, he unilaterally created a new condition of EU membership for Turkey. This is rather like Tony Blair popping up in Madagascar or Algeria and telling France to apologise for the postwar massacres undertaken by French soldiers as they put down uprisings.

The Armenian massacres are a dreadful scar in the memory of that proud people, torn apart by the many wars and foreign interventions of the 20th century. But it was the decaying elements of the Ottoman Empire that killed the Armenians, not the modern Turkish Republic. If the EU is to demand apologies for historic misdeeds from its existing members, let alone potential members, then it may as well dissolve itself.

After Mr Chirac's statement, Olli Rehn, EU enlargement commissioner, reiterated that recognition of a genocide is not an official precondition of membership. It was a welcome correction. But how do you explain away the European Commission president, José Manuel Barroso, saying that the era of EU enlargement is over?

This problem goes beyond the bluster of bureaucrats in Brussels or an elderly French president on his way out of office. In April 2004, European foreign ministers solemnly agreed to open trade links with northern Cyprus. They have broken that promise. I took part in that negotiation, and I find it shameful that powerful European states are unable to enforce their own decisions.

Turkey wakes up almost every month to find a new hurdle on its path to Europe. The mishandling of "the Turkish question" would seem laugh-able were it not so important. The implicit repudiation of its European ambitions is already fuelling support for radical groups in Turkish domestic politics who argue that Europe is reneging on its pledge to negotiate seriously. This matters because Turkey is pivotal to Britain and other European states realising their interests overseas. Today, scores of thousands of Europe's best soldiers are fighting the anti-democratic forces of jihadist terror networks from the shores of Lebanon to the frontier mountains of Pakistan. If Europe wants to promote democracy in the region, Turkey is an indispensable ally.

Turkey, of course, does much to drive its friends in the west quite mad. The trials of writers and journalists are an insult to any notion of democracy. The occupation of northern Cyprus and refusal to normalise relations with Nicosia is intolerable – but is likely to last forever if Europe continues to patronise the Turks. However, the enormous progress in rule of law, freedom of intellectual activity and the defence of the secular state against illiberal religious fundamentalism remains an important advance in the struggle to defend democracy.

Europe cannot rely on its loyalty because Turkey has alternatives. It can create a Black Sea alliance with Vladimir Putin's increasingly authoritarian Russia. It could even forge a coalition with

a nuclear-armed Iran; the neighbours have rarely threatened each other in the past. There are energy-rich republics to Turkey's east that share its language and culture. Islamists in Turkey have long advocated a rapprochement with Pakistan to create a crescent of influence and power linking a series of Islamic states governed by strong semi-military regimes. An independent Turkey, free of ties to the EU, could also clash with European foreign policy goals by aggressively pursuing its interests in the Mediterranean or the Middle East.

Turkey's friends need to lead a diplomatic offensive to ensure the EU honours its obligations. Leaving Turkey turning on the spit of European debate – roasted by condescension, ignorance and hostility – will transform one of Europe's greatest assets into a source of conflict and tension. For good or ill Europe is now intervening in a region full of problems in Iran, Iraq and Israel-Palestine. Making an enemy of Turkey will make solving any of these problems far more difficult.

The writer is Labour MP for Rotherham. He was Britain's Europe minister between 2002 and 2005.

European Association of Engineers and Industrialists (SEII)
Secretariat of European Regional Economic Forum (EREF)

Lisbon Agenda and 'Technomics' The Dramatic Implications for Professional Competence Building

**Brainstorming session - Fondation universitaire, 5 October
2006**

Recommendations

1. Presenting the growing gap and communicating contents of Lisbon Agenda

As recognized by the EU institutions and member states, the implementation of Lisbon Agenda has been so far a major disappointment. The awareness of the growing gap between Europe and its global competitors is insufficient and this is why Lisbon Agenda ownership at national and regional levels remains very low. Most of the debate remains at the level of professional politicians who normally take a reactive approach. Too many in Europe have never heard about Lisbon Agenda, currently the most important policy document in EU. This includes scientists, researchers and engineers – who bear the greatest responsibility for innovation and technological progress, which is the key factor of knowledge based competitiveness.

Dissemination of information on the growing gap, and the communication on the contents of Lisbon Agenda among all segments of society and organisations concerned is a most urgent task for national, regional and local authorities, but equally for business and professional associations, knowledge centres, educators, NGOs, and the media. Disturbing facts on the gap should not be downplayed or hidden from the public or downplayed, but rather confronted and used to mobilize all resources available for implementing the National Reform Programmes (NRP).

The time distance indicators represent an easily understandable measure showing the real dimensions of the European gap, and should be used at macro as well as micro economic levels.

Lisbon Agenda has implications for European, national, regional and local sustainable development policies, and requires serious changes in modus operandi for economic and other organisations, and indeed a different mindset for EU citizens - putting knowledge in the center of efforts for progress. The goals of the Agenda cannot be reached unless all institutions, the entire community, and indeed all Europeans fully accept the ambitious values of highest performance and sustainability, efficiency, constant effort for innovation, higher levels of employment and responsible attitude towards environment, permanent

drive for improved competencies, and for achieving excellence at the global level – as their *raison d'être* and everyday motto.

Since the European social and economic model differs essentially from the one in US – and it is difficult to imagine that Europe would ever accept the American way of life – it would be advisable to take as benchmark the best performance areas of Scandinavian countries, Sweden and Finland in particular. This would appeal much better to European citizens than comparisons with US and Japan, though we need to keep sight of our global competition.

Countries and regions should benefit from peer pressure and learning from best practice. As effective encouragement for the Lisbon process the Commission should not refrain from using in its reports and publications both compliments as well as due critical assessment of national performance on Lisbon Structural Indicators. A composite Lisbon indicator would be useful, and in order to accommodate to specific strengths and weaknesses, or different country priorities, a methodology allowing to take this into account would be welcome. Citizens are entitled to know the details of their countries' comparative performance, so as to be able to hold their elected representatives responsible for the results of their policies.

It is interesting that in US they spend on education about 2 ½ times more money for education than we do in EU, while World Economic Forum has placed US higher education in terms of quality only at the 5th place – after 4 leading European countries (Finland, Denmark, Sweden, and Belgium).

2. Implementing reform of education and training

Technology is at the heart of our wealth and employment creation but we are not growing enough NTBFs (New technology based firms) onto European and Global scale. Why not? Well we just don't have enough trained entrepreneurs, leaders, CEOs, Venture Capitalists, call them what you like but men or women with the courage, drive and know how to deal with the complex markets and technology at the same time.

What to do about this? More focused and less formalized training on the needs by industry sector, by company. New ways such as e-learning and better rewards for the trained and qualified. We have a large home market, we have lots of brainpower and people with ambition and creativity – conditions need to be created to enable this potential to be fully activated. Responsibility for creating such conditions is shared by entities at all levels: from the EU institutions, to national /regional authorities, as well as each company and other organisations. Proper competence building is one of the highest priorities of the Lisbon Agenda, still not receiving sufficient attention. – manifested in less than half of the share of GDP spent on higher education in Europe vis-a-vis US, Canada and South Korea. Much more attention should be paid to informal education.

Tertiary education diplomas in Europe have been traditionally perceived as a symbol of distinction rather than a certificate of competences needed for a job. The Bologna process is about changing that, and probably precisely for that reason the progress in implementing it is so slow. Without attracting high quality cadres into the teaching profession, and involving more expert practitioners, the education reform simply cannot succeed. The future lies in much closer collaboration between business and academia. The »ivory tower academia« belongs to the past – excellence is not recognized for lifetime, it has to be constantly verified, not just among academic peers, but also by leading expert practitioners, primarily from business. At the same time business in Europe needs to approach academia on a very different ground, if we are to build knowledge society.

The 21st century model of division of responsibilities within the Triple Helix structure is drastically changing: university is not any more just the source of spin-off companies, it is becoming a full, lasting partner in science and technology parks, in competence centres and in efforts for successful commercialisation of knowledge. This requires the right attitude and collaboration with business, but also proper regulatory framework. With very few exceptions (mostly in Skandinavia and partly UK) Europe is lagging in this developments not just behind US and Canada, but also behind several countries in Asia and Latin America.

The growth of private (non-state) universities in Europe should facilitate this development by creating a more competitive environment, and the intervention of state should be limited to securing high standards of quality, and should focus more on the demand side of the process, i.e. facilitating better access to higher learning.

In Europe we tend to expect all changes to be introduced through regulation and new institutions, rather than through changes in human behavior – which requires proper education, information, and adoption of different values. Key executives in should be under Continuous Professional Development (CPD) to be able to cope with a fast changing world.

Business is often insufficiently interested in taking up fresh graduates, particularly for RTD jobs. Therefore we are facing the problem of aging of research labour force (1/3 of highly qualified researchers are in the age group of 45-64 years). Governments should facilitate researchers' first employment – e.g. by subsidizing their salaries for a limited period – this is compatible with revised rules of state aid.

3. UK Experience

As in most EU member states in UK the attempts to meet the Lisbon agenda have had limited success. The ability of the UK to meet the requirements of the Lisbon agenda is being limited by structural characteristics inherent in the UK SET skill base. Efforts to expand the SET skill base in the UK have focused on supply-side initiatives aimed at increasing the supply of SET graduates. These have been relatively successful. However demand for these additional SET skills has yet to find equilibrium. UK industry is instead concerned about limited supply in intermediate vocational skills (mostly below graduate level); a problem made worse by an aging population.

One of the main barriers to R&D growth is the fact that UK government efforts have failed to address the demand side issues related to SET skills. At present most of UK industry are unaware of the Lisbon agenda and its requirements. Future effort in the UK should be focused on encouraging industry to follow more R&D intensive business strategies. Central to this is the need for a strong “business case” for the Lisbon agenda as a whole.

4. Competence building, technomics, and university of 21st century

One of the critical areas of competence building in Europe is lack of modern, high quality business leadership and management, particularly for younger people with engineering-technical background. Although we are living in a period of multi- and interdisciplinary approaches, the “Technomics” is still regarded as a theoretical concept, while programmes combining economics and other social sciences with engineering and technology are still offered very seldom. More then ever we now understand the intrinsic linkage between competence building, innovation, entrepreneurship and knowledge-based competitiveness.

Executive development programmes in Europe rarely make reference to Lisbon Agenda (as if it were just a macroeconomic concept) . These programmes should emphasize much more strongly the implications of Lisbon for the corporate vision and strategy of achieving knowledge based competitiveness. When translated into microeconomic doctrine, Lisbon Agenda means a very different micro economic policy framework, starting with sustainability and including areas of human resource development and competence building, all types of innovation, RTD, links with external knowledge centres, IPR policy, product development and marketing strategy, clustering, and pursuing excellence at European and global levels. Professional associations from European to local levels have an urgent task to make this understood by various professionals, starting with business leaders and senior managers.

Lisbon Agenda should not be treated as a gimmick or an invention of politicians to influence the European economy (macro level), neither as a micro economic model for European companies. It is an essential doctrine for survival of Europe as a major global player. If we fail in implementing it, Europe will be marginalized and our economic and social model will soon become unsustainable. The beginning of total failure would be if we do not succeed in communicating the Agenda to European citizens. Too much time has been wasted already. Everybody can contribute – let us start today !!

The efforts to be undertaken should draw on all available human and institutional resources, and they should be well coordinated. The potential of organizations expected to be involved is enormous, but in past few years many natural synergies have not been exploited.

5. Possible Follow-up Actions

Engineers' associations could show the way to many other professional associations as its members are so central to the innovation and technological development. A follow-up conference could be organized by EUROCASE, CLAIU EU, FEANI, SEFI, CESAER, SEII and others in Brussels in 2007 to address possible future activities, and review success stories of their member organizations in the field of Lisbon Agenda communication and competence building.

European regions are increasingly active on Lisbon Agenda, and several networks are facilitating exchange of good practice, peer review, and mutual learning. European Regional Economic Forum in Nova Gorica, Slovenia (EREF Network) will address these issues again in May 2007. The focus of the Forum programme will be on the public RTD funding and communication models.

Brussels, 5 October 2006